

PISÎKA LI BER BARANÊ*Ernest HEMINGWAY**Wergera ji îngilîzî: Sîdar JÎR*

Li otelê tenê du Amerîkî hebûn. Yên ku gava diçûn odeya xwe û dihatin di pêlikan de pêrgî wan dihatin yek jî nas nedikirin. Odeya wan li qata duduyan, derya li hemberî wan bû. Park û peykerê şer jî didît. Li parkê darên palmiyeyên kesk û bank hebûn. Li rojên ku hewa xweş bû, bêguman wênesazek li pêş sêpîka xwe bû li wê parkê. Kêfa wênesazan ji dîmenên ku bi palmiye û rûyê otelan ên rengîn ku li parkan û deryayê dinihêrîn re dihat. Yên îtalî ji riyên dûr dihatin da ku peykerê şer bibînin. Peyker ji mefreqê bû û di binê baranê de dibiriqand. Dîsa baran dibariya. Çipikên baranê ji pelên palmiyyan dihatin xwarê. Li ser xaçerêkên xîçînî gomên biçûk ên avê çêbûbûn. Derya bi pêlên xurt di hate bi peravê dida û ji bo ku dîsa xwe bi hêz bike paş de vedikişiya. Li qada ku peykerê şer lê bû qet erebe nemabû. Li ber deriyê xwaringeha li wî aliyê garsonêkî li qada vîkî vala dinihêrî.

Jinika emerîkî li ber pencereyê li derve temaşe dikir. Tam li hemberî pencereyê li binê maseyeka ku rengê wê kesk bû, pisîkekê xwe gevçilandibû mabû. Ji bo ku baran bi ser de neyê jî hema hey xwe dikir gilok.

Jinika emerîkî got, " Ez ê dakevim wî pisîkî bînim."

Mêrê wê ji ser nivînên xwe got, "Tu dixwazî ez herim?"

"Na, ez ê bînim. Pisîka reben, ji bo ku şil nebe, çawa xwe di binê maseyê de gevçilandiye."

Mêrik li berûvajiyê doşeka xwe du balîf dabû ber piştta xwe û pirtûk dixwend, got, "Tu şil nebî ha."

Jinik daket jêr, xwediyê otelê rabû û silav da wê gava di ber ofîsa wî re derbas bû. Maseya wî li quncika ofîsê bû. Xwediyê otelê kalemêrekî bejindirêj bû.

Jinikê got, "Il piove(1)." Kêfa wê ji xwediyê otelê re hatibû.

"Si si, Signora, brutto tempo(2). Hewa gelekî nexweş e."

Mêrik li ofîsa korik li paş maseya xwe li piyan sekinî bû. Kêfa jinika **49**

yê amerîkî ji wî re hatibû. Guhdariya wî ya li daxwazekê, tevgerên wî yên hurmetkar li xweşa wê diçû. Ji bo ku xizmeta wê bike û pejirandina wî ya otelvaniya wî li xweşa wê diçû. Di taliyê de, rûyê wî yên pîr û gihîştî û lepên wî yên gird jî li xweşa wê çûbû.

Bi fikirandina li wî re, derî vekir li derve nihêrî. Baranê bêtir dabûyê. Mêrikekî ku qapûtekî baranê lê bû di qada vala de ber bi xwaringehê ve dimeşiya. Qey pisîk bi aliyê rastê ve çûbû. Belkî jî di binê serbaneyan re reviyabû çûbû. Gava jinik di nava derî de disekinî sîwanek ji paşde vebû li ser wê, keçika ku li odeyê xizmeta wan dikir bû. Keniya û bi îtalyanî got, “Şil nebin ezbenî.” Bêguman wê xwediyê otelê ew şandibe.

Bi sîwana ku xizmetkarê ji re girtibû di xaçerêka bixîç re meşiya heta binê pencereya odeya xwe. Mase li ciyê xwe bû, bi baranê hatibû şuştin û boyaxa wê ya kesk jê çûbû û pisîk jî çûbû. Jinik ji nişka ve mabû li erdeke reş. Keçika xizmetkara wan li wê nihêrî û pirsî:

“Ha perduto qualche cosa, Signora?(3)”

“Pisîkek li vir bû.”

“Te got pisîk?”

“Si, il gatto(4)”

“Te got pisîk?” keçika xizmetkar keniya, “Pisîkek li ber baranê?”

“Belê, di bin maseyê de bû. Mine w qasî ew xwestibû... Min pisîkek xwestibû.”

Gava jinika amerîkî bi îngilîzî diaxifi, tîrên li rûyê keçika xizmetkar vedikêşiya.

Got, “Signora, werin em herin hundir. Hûn ê şil bibin.”

“Belê, rast e.” Di xaçerêka xîzî re çû û di derî re kete hundir. Keçika xizmetkar li derve sekinî da ku sîwanê bipêçe. Gava ya amerîkî di ber ofîsê re borî mêrik dîsa bejna xwe tewand û silav dayê. Wekî ku tiştêk di dilê wê de pir biçûk bûbû û şidiyabû. Li hemberî mêrik hem kete rewşeke gelekî biçûkî hem jî kete rewşeke gelekî ku xwe girîng yeka girîng dihesiband. Ji nişka ve xwe mîna yeka zaf hêja û girîng hîs kir. Di pêlikan re hilkişiya odeya xwe. George li ser nivînên xwe dirêj kirî, pirtûk dixwend.

Pirtûk danî û pirsî, “Te pisîk girt?”

“Çûbû.”

Ji bo çavên xwe rehet bike navber dabû xwendinê, “Weh! Bi ku de çû” paşê rabû rûnişt.

Jinik li ser nivînan rûnişt û got:

“Min ew gelekî dixwest. Nizanim min çima ewqasî xwest. Min ew pisîka hejar xwest. Qet ne tiştêkî xweş e ku pisîkeke hejar li ber baranê bimîne.”

George dîsa dest bi xwendinê kiribû.

Jinik çû li ber neynika maseya odeya nivistinê rûnişt, neynikek girt destê xwe û dest pê kir li vir de wê de li xwe nihêrî. Carekê ji hêlekê de cara din ji hêla din ve li profîla xwe nihêrî, paşê jî çav li porê xwe yê li paş û li stûyê xwe gerand. Dîsa li profîla xwe nihêrî û ji mêrê xwe pirsî: “Ez porê xwe berdim ew ê çêtir nebe?”

George, li paştûyê jina xwe, li porê wê yê ku mîna yê kurikekî biçuk kurt hatibû kurkirin nihêrî, got;

“Kêfa min wisa jê re tê.”

“Ez jê çûme êdî, ji şibandina xwe ya bi mêran aciz im.”

Mêrê wê xwe ji ciyê xwe qeliband bi hêleke din ve, ji qasekê de li jina xwe dinihêrî, got, “Tu zaf xweşikî.”

Jinikê neynika di destê xwe de danî ser maseya odeya razanê û ber bi pencereyê ve çû li derve nihêrî, dinya tarî bûbû.

“Dixwazim porê min dirêj û dûz be. Ez wisa gilokeke mezin çêbikim... yan jî bila pisîkeke min hebe. Min ê di hembêza xwe de ew mist bida, wê jî dê ji min re bikira mirmir.”

Mêrê wê ji ciyê ku xwe lê dirêj kiribû got, “waa?”

“Dixwazim di taximên xwe yên zîv de xwarinê bixwim, maseyê jî bi mûmikan bixemilînim. Paşê jî dixwazim bibe bihar, da ku porê xwe yê dirêj li ber neynikê şeh bikim. Dixwazim pisîkeke min hebe... Cilên min ên nû jî bila hebe.”

George got, “Êêê, de bes bike pitepit û tiştêkî bixwîne lê.” Û xwendina xwe berdewam kir.

Jina wî di pencereyê re li derve dinihêrî, dinya êdî tam tarî bûbû. baran hê jî bi ser palmiyeyan de dibariya.

“Naa, ez pisîkekê dixwazim. Pisîkê dixwazim... Niha dixwazim. Porê min ê dirêj an xwestekên min ên din neyên cî jî, dibe ku pisîkeke min hebe wî...”

Mêrê wê li wê guhdarî nedikir û pirtûka xwe dixwend. Çavên jinikê li derve, li qada ku êdî çirayên wê vêketî bû.

Li derî ket, George got, “Avanti!(5).”

Serê xwe rakir û nihêrî, ya li ber derî xizmetkara wan bû. Di destê wê de pisîkeke cûn ku hişk bi sînga xwe ve zeliqandibû hebû.

Xizmetkarê got, “Biborin, xwediyê otelê xwest ku ez vê bidim Signorayê.”

(1) “Baran dibare”

(2) “Belê, rast e, hewa xerabe sinyora”

(3) “We tiştêkî xwe winda kiriyî, sinyora?”

(4) “Erê, pisîk”

“Kerem bikin”